

Huvudman

Hylte kommun
kommunen@hylte.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Örnaskolan i Hylte kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Hylte kommun en anmärkning avseende brister rörande elevers medverkan vid upprättande av skolans plan mot kränkande behandling. Hylte kommun ska senast den **30 september 2022** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys genomfört en tillsyn av Örnaskolan i Hylte kommun under våren 2022. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Örnaskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd samt trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och lektionsobservationer under den 22-24 mars 2022 samt en digital intervju med rektorn och biträdande rektorn den 28 mars 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. de åtgärdsprogram som upprättats vid skolenheten under läsåret och skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Åtgärder mot kränkande behandling – elevers medverkan i arbetet med skolans plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. Av planen framgår bland annat att rektorn ansvarar för att se till att alla som arbetar på Örnaskolan är delaktiga och väl insatta i skolans plan mot kränkande behandling. Vidare framgår att skolans trygghetsteam ansvarar för att skolans personal varje läsår uppdateras om vad planen beskriver genom att exempelvis ta upp innehåll ur planen under arbetsplatsträffar. Av planen framgår inte hur elever får medverka vid upprättande och uppföljning av planen. Däremot framgår att det varje år bildas en s.k. kärngrupp bestående av elever från samtliga klasser. Tanken med kärngruppens arbete är, enligt planen, att göra elever delaktiga i trygghetsarbetet på skolan genom att t.ex. diskutera otrygga platser och vad som är angeläget att arbeta med i klasserna.

På fråga till rektorn om eleverna har medverkat i arbetet med planen mot kränkande behandling svarar rektorn nej. Rektorn säger att det beror på att de inte hade något trygghetsteam igång under förra året och att elever därför bara har fått planen presenterad för sig. Rektorn säger att de under året har försökt att få igång kärngruppen, men att det inte finns elever som är intresserade i alla klasser. På fråga om elever involverats i arbetet med planen på annat sätt svarar rektorn att det har de inte.

En lärare säger att elever som ingår i kärngruppen har fått läsa och ge synpunkter på planen, men att inga andra elever har involverats. Samtidigt säger personal som ingår i trygghetsteamet att arbetet med kärngruppen inte har blivit av eftersom de lagt mycket tid på att få med elever i gruppen. Därför har de nu ändrat fokus till att få med de elever som vill och tycker att det är viktigt, för att arbetet ska kunna bli av. Personal

som ingår i trygghetsteamet säger vidare att elever har fått information om planen digitalt vid terminsstart då alla elever skulle koppla upp sig vid en viss tidpunkt.

Ingen av de intervjuade eleverna i årskurs 7 känner till att det finns en plan mot kränkande behandling. Elever i årskurs 8 säger att de inte har gått igenom planen mot kränkande behandling. En elev säger att hen tror att de har gått igenom den i elevrådet. Flera elever i årskurs 9 säger att de inte känner igen planen eller känner till att den finns. En elev i årskurs 9 säger att planen har visats vid något tillfälle, när klassen hälsats välkommen tillbaka efter lov. En annan elev säger att hen tror att det är rektorn som går igenom planen och att elever då bara lyssnar. I gruppen av intervjuade elever deltar även någon elev som ingår i kärngruppen. Eleven berättar att de i den gruppen ska prata om hur det ska bli tryggt på skolan och att mentorer sedan ska prata med rektorn om vad som behöver göras.

Rättslig reglering

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling ska en plan mot kränkande behandling upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Örnaskolans arbete mot kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar att elever inte getts möjlighet att medverka vid upprättandet av aktuell plan, utan att de endast informerats om dess innehåll.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvariga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Hylte kommuns verksamhet vid Örnaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevers medverkan vid upprättande av skolans plan mot kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar emellertid att elever getts viss information om planen och att ett arbete med att involvera elever i det trygghetsskapande arbetet har påbörjats. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarig och finner därför skäl att tilldela Hylte kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att elever som befaras att inte kunna nå kunskapskraven ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Lärare säger att de till största del kan ge alla elever de extra anpassningar de behöver, men att de skulle behöva mer specialpedagogiskt stöd i arbetet med extra anpassningar. Vidare berättar rektorn att hen genomför lektionsobservationer och för samtal med lärare varje månad och att även det stöd som lärare ger inom ramen för undervisningen tas upp under dessa samtal.

Det framgår vidare i samtliga personalintervjuer att lärare anmäler till elevhälsoteamet, som leds av rektorn, om de befarar att en elev inte kommer nå kunskapskraven trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen. I intervjuerna berättar personalen att lärare gör en anmälan via en blankett om en elev riskerar att få F i betyg trots extra anpassningar. Representanter för elevhälsan och rektorn berättar att de genom de månatliga betygsdialoger som införts på skolan fångar upp elever som riskerar att få F i betyg, men som ännu inte anmälts. Lärare, såväl som elevhälsorepresentanter och rektorn, säger vidare att för samtliga anmälda elever har en utredning av elevens behov av särskilt stöd startats.

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att utredning av en elevs behov av särskilt stöd till viss del sker i samråd med elevhälsan. Personalen berättar att det är lärare som gör den pedagogiska kartläggningen. Lärare säger att det är först när kartläggningen är färdig och beslut ska fattas som elevhälsan involveras. Rektorn säger att hen har sett ett behov av att involvera specialpedagog och speciallärare mer i kartläggningen av elevers behov och att skolans rutin därför kommer att förändras.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn berättar vidare att rektorn alltid fattar ett formellt beslut efter att en utredning är klar. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att rektorn fattat beslut om upprättandet av åtgärdsprogram. Rektorn berättar att hen även fattar beslut i de fall det inte är aktuellt att upprätta åtgärdsprogram.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår en kortfattad beskrivning av elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Härutöver framgår av åtgärdsprogrammen när dessa ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen och utvärderingen.

Det framgår slutligen i personalintervjuer att nyanlända elever, som har tagits emot i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts, får studiehandledning på modersmålet. Lärare, elevhälsorepresentanter och rektorn säger vidare att elever som inte längre är att betrakta som nyanlända, men som behöver studiehandledning på modersmålet, också får det inom ramen för extra anpassningar och särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vidare framgår av 3 kap. 7 § skollagen att om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vid en utredning av en elevs behov av särskild stöd ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 12 i § skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Vidare framgår av 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185) att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

Viveka Berglund
Beslutsfattare

Therése Mineur
Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Kerstin Martinsson medverkat.